

etnocentrismu a k formám socializace dětí z neprivilegovaných skupin.

6. Šestou skupinu *Sociální percepce* tvořili J. Jaspars (Leiden), M. von Cranach (Mnichov), N. Frijda (Amsterdam), E. Jones (Durham), J. Papica (Olomouc) a N. Rot (Bělehrad). Těžiště bylo v rozboru vnímání sociálních předmětů a jevů. Na pořadu bylo přisuzování různých psychologických charakteristik druhým lidem a jeho ovlivňování osobnostními a situačními faktory. Skupina se dále zabývala problémem poznávání výrazu emocí a problémem pohledu jako sociálního stimulu.

Přátelská atmosféra, v níž celé jednání probíhalo, vyústila v podněty k novým formám mezinárodní výzkumné spolupráce. Byly posouzeny možnosti vytvoření trvalejších malých mezinárodních kolektivů pro výzkum jednotlivých otázek. Byla věnována rovněž pozornost podmínkám pro pracovní kontakty mladších výzkumných pracovníků a systematické výměně vědeckých informací.

Sociálně psychologická konference, plánovaná na podzim r. 1968 jako jedna z mnoha vědeckých konferencí, se stala jednou z hrstky konferencí, které se podařilo uskutečnit v plánovaném termínu a s plánovaným programem. Z velké části to bylo zásluhou našich zahraničních kolegů, kteří projeví plné pochopení pro naši situaci a vyjádřili nám své sympatie. Pražská konference se tak stala významnou událostí v rozvoji sociální psychologie v mezinárodním měřítku a zároveň výrazným stimulem k dalšímu rozvoji tohoto vědního oboru u nás.²

Jaromír Janoušek

Index

Tak se nazývá nevelký, úhledný časopis, který již druhý rok vydává skupina pracovníků nejrozličnějších oborů, soustředěná kolem Krajského kulturního střediska v Brně; poněvadž si všímají velmi pilně sociologie, musíme si jich všimnout také my, tím spíše, že přispěvatelé nového časopisu většinou nejsou pouhými dilety.

Nové periodikum bylo založeno především jako tribuna autorů žijících a pracujících mimo ústřední centrum, nechce však sloužit provincialismu a jeho stránky jsou otevřeny všem. Řekl bych dokonce, že při výběru příspěvků pražských autorů neměla redakce vždycky šťastnou ruku.

V předmluvě k prvému sešitu redakce připomíná, že vzorem jí je předválečný Václavkův „Index“ a že nemá v úmyslu, aby se časopis stal profesionálním politickým či literárním orgánem, i když je samozřejmě, že zvýšenou pozornost hodlá věnovat moravskému regionu. Chce přinášet informace a zamyšlení ke všemu, co může zajímat kulturního čtenáře.

Až dosud nám dal Index celou řadu dobrých prací — některé jsou vysloveně sociologické, mnohé pak jsou pro sociologa zajímavou četbou. Pro Index napsali příspěvky autoři naší sociologické veřejnosti dobře známí

(V. Tlustý, J. Solař), ale nezůstal uzavřen ani autorům začínajícím. Jediným kritériem pro přijetí je, zdá se mi, určitá kvalita, doplněná ovšem požadavkem aktuálnosti a obecné přístupnosti.

V. Tlustý napsal článek o perspektivách vědeckotechnické revoluce. J. Solař, který je předsedou redakční rady, poskytl kromě několika úvah politického obsahu a zaměření zajímavou stať o konvergenci a divergenci společenského vývoje. Časopis pozorně sleduje kulturní politiku a osvětu — oblasti, které skoro všechna periodika opomíjejí. Zde se sluší jmenovat příspěvky I. Možného, V. Blažka, B. Trefulkové, J. Uhdeho, J. Cvekla, abychom uvedli alespoň nejdůležitější. Z filosofických článků zasluhují naší pozornosti studie o Habermasovi, které pro Index připravil J. Střítecký. V zářijovém čísle si můžeme přečíst článek o sociologickém výkladu závisť. Výsostně zajímavé jsou práce historika J. Kudrny (zvláště článek o poslední fázi francouzské revoluce).

Pro sociologa je velmi přitažlivá recenze a přehledová část. Spolehlivá, přehledná, přístupná a stručná informace o novinkách ve společenskovědní literatuře není u nás doposud nijak zajištěna. V indexu se soustřeďuje ve srovnání s jinými periodiky poměrně pravidelná, i když bohužel ne systematická recenzní činnost. Index posuzuje krátce, ale určitě vše, co podle soudu jeho spolupracovníků stojí za posouzení, nemůže se však přitom omezit jen na hledisko odborné sociologické. Naše sociologie nemá dosud zorganizovanou recenzní a informační službu a sociologičtí pracovníci musí informace o své vědě sbírat na všech možných místech; a tak jim referentská činnost Indexu přijde vhod.

Můžeme říci, že v Indexu máme před sebou takovou řadu článků, že si při jeho krátkém trvání ani více přát nemůžeme. Upozorňuji, že jsem vytkl pouze stať výhradně sociologického obsahu, přestože časopis věnuje pozornost také jiným oborům. Index přináší stať a studie i z jiných oblastí kultury a životního slohu; zvláště silně je zastoupena teorie architektury, divadelní život a výtvarná kultura, ale to vše je četba také pro sociologa poučná a zajímavá. Doporučuji Index každému, kdo se chce blíže seznámit s myšlenkovým životem a kulturním ruchem na Moravě.

Pavel Tomášek

L'homme et la société, č. 9

Francouzský levicově orientovaný časopis *L'homme et la société* — s nímž již čtenáře Sociologického časopisu seznámil Josef Král (č. 4/1967) — představuje jednu z nemnohých systematických publikačních možností pro vědce ze socialistických států. V intencích této tradice je také podstatná část jeho podzimního čísla roku 1968 věnována „československé sociologii a obnově marxistického myšlení“. Redaktoři Serge Jonas a Jean Pronteau vybrali z produkce

² Hlavní materiály z konference budou publikovány v účelovém vydání. Zájemci necht napíší na adresu Oddělení sociální psychologie Psychologického ústavu ČSAV, Purkyňova 2, Praha 1.